

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Programma Duurzame
Voedselsystemen**

Prins Clauslaan 8
2595 AJ den Haag
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
www.minlnv.nl

Onze referentie
VDC 10.1729

Bijlagen
2

Datum 1 juli 2010

Betreft Onderzoeksrapport Vleesminnaars, vleesminderaars en vleesmijders

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik u het onderzoeksrapport '*Vleesminnaars, vleesminderaars en vleesmijders; Duurzame eiwitconsumptie in een carnivore eetcultuur*', dat is opgesteld door het LEI Wageningen UR (bijlage 1). Tevens voeg ik de populair vormgegeven samenvatting bij (bijlage 2).

In de beleidsagenda Duurzame voedselsystemen¹ is deze studie naar de sociaal-culturele aspecten van het eten van vlees reeds aangekondigd. Naast een historische schets van de Nederlandse eiwitpolitiek wordt ingegaan op de huidige eetcultuur, de rol van prijs en de veranderbaarheid van consumenten. Betrokken stakeholders spreken zich uit over de vermarkting van duurzame eiwitalternatieven. Consumenten zelf komen ook aan het woord over wat vlees voor hen betekent. Tot slot wordt aangegeven welke marktstrategieën en veranderingsroutes kunnen bijdragen aan het motiveren van de consument om te kiezen voor duurzaam voedsel.

Conclusies van het rapport:

- Besteed bij het vormgeven van het verduurzamingsbeleid ruim aandacht aan de sociaal-culturele aspecten die horen bij het consumeren van voedsel.
- Heb zowel oog voor routes die weinig inzet vergen van consumenten, als voor routes die consumenten meer actief aanspreken.
- Zorg ervoor dat consumenten heldere voorlichting krijgen over de voor- en nadelen van het eten van vlees voor hun gezondheid, maar waak er tegelijkertijd voor dat de aandacht voor proceswaarden (zoals duurzaamheid, rechtvaardigheid, dierenwelzijn of voedselzekerheid) het onderspit delft. Stel bij discussies over een vleestaks of andere prijsbeleidsmaatregelen (ook) de sociaal-ethische vraag wat een eerlijke prijs is voor voedsel.

Leven
van het land,
geven
om natuur.

---

¹ Kamerstuk 31532, nr. 17

- Geef consumenten, die als gematigde vleesminderaar zijn te betitelen, de wind in de rug door campagnes of andere initiatieven die ertoe bijdragen dat minder vlees eten wordt ervaren als een normaal en vanzelfsprekend eetpatroon. Dit kan ook zonder dat de overheid op de voorgrond treedt, bijvoorbeeld door partijen uit de markt en de samenleving te faciliteren die zich hiervoor willen inspannen.
- Stimuleer innovatief productdesign en benut de expertise van food designers of andere ambassadeurs van duurzaam eten die duidelijk oog hebben voor de culturele context en sociale settings van voedselconsumptie.

**Programma Duurzame
Voedselsystemen**

Datum
1 juli 2010

Onze referentie
VDC 10.1729

De resultaten van dit onderzoek kunnen worden betrokken bij het consumentenbeleid gericht op verduurzaming.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg